

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uitožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na sedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto K 20, za pol leta K 10, za 3 mesece K 5.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu.

Podpisani odbor sklicuje IZREDEN

občni zbor
na dan 4. aprila 1910
ob 10. uri predpoludne
v Sokolovo dvorano v N. Domu.

Dnevni red:

- 1) Volitev odbora in pregledovalcev računov.
- 2) Slučajnosti.

ODBOR

Polit. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Avdijenca japonskega princa
pri cesarju.

DUNAJ 30. Cesar je danes ob 11. uri predpoludne vsprejel v posebni avdijenci japonskega princa Hiroyasu Fušimi.

Nikolić odložil Ogulinski mandat.

ZAGREB 30. Deželni posl. dr. Vladimir pl. Nikolić je naslovil na svoje volilce v Ogulinu odprto pismo, v katerem jim naznanja, da odlaga ogulinski mandat, ker je bil izvoljen v dveh okrajih.

SRBIJA.

BELIGRAD 30. List „Pravda“ poroča, da je, glasom informacij zarotniških krogov, ki so v stiki z dvorom, princ Gjorgje pozval vlado, naj v svrhu vreditve njegovih pravic do prestola skliče veliko narodno skupščino. Vlado glasilo „Samouprava“ označa pa vse senzacionalne vesti, nanašajoče se na srbski dvor, kakor pobožne želje srbskih radikalcev, ki se brzkone ne izpolnijo.

Srbski kralj se namerava odpovedati prestolu?

BEROLIN 30. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Belegagrada, da se tamkaj razširja govorica, da se kralj Peter po svojem povratku odpove prestolu v prilog prestolonasledniku Aleksandru. Princ Aleksander je podpisal že več važnih dekretov imenovanja in pride tudi na Dunaj povodom 80-letnice cesarja Frana Josipa, da mu čestita.

GRŠKA.

ATENE 30. Na današnji seji zbornice je bilo prečitano kraljevo poročilo o sklicanju velike narodne skupščine.

ATENE 30. Kralj se je podal s kraljico ob 10.30 v zbornico, kjer je slovesno prečital poročilo glede sklicanja narodne skupščine. Poročilo je bilo živahno aklamirano.

Demonstracije proti Rooseveltu v Kairu.

KAIRO 30. (Nem. kab. družba). Narodna stranka je vprizorila več demonstracij proti Rooseveltu, ki je v nekem govoru na vseučilišču pripomnil, da ni Egipt še zrel

za ustavo. Demonstrantje so korakali po ulicah z vskliki: „Živela ustava!“ Doli z Rooseveltom!

Nacionalistični voditelji in voditelji ljudske stranke odrekajo Rooseveltu pravico, da bi po 4 dnevnem bivanju v Egiptu odločil vprašanje, tako važno za deželo, ter zatrjujejo, da je le iz naklonjenosti do Anglije izjavil, da ni Egipt še zrel za samovlado.

TURČIJA.

CARIGRAD 30. Bolgarski car Ferdinand je poslal iz Drinopolja sultanu brzojavko, v kateri se mu je še enkrat zahvalil za prisrčni vsprejem.

CARIGRAD 30. Sultan je vsprejel v poslovni avdijenci bivšega italijanskega poslanika markiza Imperiali. Novi poslanik De Planches je dospel semkaj.

335 oseb zgorelo v Oekoritu.

BUDIMPEŠTA 30. Uradno poročajo, da je zgorelo v Oekoritu povodom plesne zabave 335 oseb.

Francoska vlada izrazila sožalje na nesreči v Oekoritu.

PARIZ 30. Francoska vlada je naročila francoskemu poslaniku na dunajskem dvoru, naj izreče cesarju Fran Josipu in skupni vladi sožalje na nesreči v Oekoritu.

Francoska zbornica.

PARIZ 30. Zbornica je s 454 proti 53 glasovom vsprejela proračunski provizorij za mesec april in je nato nadaljevala debato o starostnem zavarovanju.

† Neguš Menelik.

PARIZ 30. Agence Havas poroča iz Adena: Neguš Menelik je umrl.

ADEN 30. (Poročilo Agence Havas.) Menelik je umrl predpoludne. Cesarica se nahaja v rokah prestolonasled. Lidj Jeassu.

Vojak usmrtil šolarja in potem samega sebe.

BAUTZEN 30. Vojak Rühle od 7. stotnije pešpolka št. 103 je v neki častniški sobi prerezal z britvijo vrat 13-letnemu šolarju Willy Kaiser-ju, potem, ko je storil na dečku, kakor se zdi, nek nenravnstven delikt. Morilec je potem usmrtil samega sebe.

Nesreča na železnici.

MUELHEIM ob RENU 30. Ob 2. uri popoldne je luksuz-vlak št. 174 zadel na zadnji del vojaškega vlaka. 50 oseb, večinoma vojakov je bilo ubitih oziroma ranjenih.

MUELHEIM 30. Glasom poročil od druge strani je 23 oseb ubitih, 30 pa več ali manj težko ranjenih. Od oseb, nahajajočih se v luksuz-vlaku ni bil poškodovan nihče.

Zima v spomladi.

MONAKOVO 30. Iz vseh krajev Bavarške prihajajo poročila, da je padlo mnogo snega.

BUDIMPEŠTA 30. Iz vseh krajev dežele prihajajo poročila, da je zapadlo mnogo snega, ki je poškodoval sadno drevje.

DUNAJ 30. Po vsem Niževstrijem sneži. Na Dunaju so ulice pokrite snegom.

Bruhanje Etna.

CATANIA 30. Etna je začela zopet bruhati, zato se tudi mase lave hitreje valijo naprej.

Potres.

CANTAZARO 30. Danes ob 7.59 zjutraj je bilo čuti v Catanzaru precej močan potresni sunek, katerega ognjišče je utegnoli biti oddaljeno kakih 70 km. Škode ni bilo.

Entuzijastično navdušenje poslušalcev je potrjevalo ugodni utis, ki ga je napravilo ta večer moje igranje... Od onega večera, ko mi je bil od neznane roke vržen na oder mrtvaški venec, nisem več dosegel tako popolnega častnega uspeha; pa tudi triumf anonimnega avtorja je bil tako izreden, da je otvoril komadu vrata do vseh odrov in je bolehnemu pisatelju ogladil in vzvrajal s trnjem posuto strmo cesto do slave...

Ko sem dospel — utrujen od naporne igre in pijan burnega priznanja — zopet domov, me je obšla iznova velika in težka žalost... Moja duša je bila tako polna, da me je hotela preplaviti... Edino bitje pa, ki bi moje pripovedovanje rado poslušalo, ki bi se nad mojo vestjo radovalo kakor z bojznijo prisluskujoč otrok na ugoden izid srebrne bajke, to edino bitje je ležalo sedaj spravljeno tam gori nad koridorjem, tam gori v podstrešni sobici, in je bilo tiho in mrzlo, kakor upadla lunina svetloba, ki je padala skozi z drhtečim listjem zastrto okno na temne lase umrle in je obdajalo njeno glavo kakor svetla avreola...

Edino bitje? sem se vprašal... Ali neznan darovalka venca ne živi več? Ali je morda ne srečam še nekoč? —

Tilka in fantom, sta zopet zmedli moj

Split 30. Danes je bilo tukaj slovesno blagoslovljeno novo poslopje državne realke. Vse mesto je v zastavah. Prebivalstvo se je udeležilo slovesnosti.

Sarajevo 30. Deželni načelnik general pehote Varešanin se je danes kakor generalni nadzornik čet podal na inšpiciranje v severno Dalmacijo.

Aleksandrija 30. Roosevelt se je odpeljal v Napulj s parnikom „Prinz Heinrich“ Severonemškega Lloydja.

Kairo 30. Roosevelt je s svojo rodbino odpotoval v Evropo.

Odprto pismo

veleblagorodnemu gospodu dru. Ivanu Šusteršiču, državnemu poslancu, načelniku „Slov. kluba“ in voditelju S. L. S. na Kranjskem.

Dve dejstvi sta odločilni, da se danes obračamo do Vas, veleblagorodni gospod doktor, s tem-le odprtim pismom. Prvemu dejstvu se pokorimo kakor imperativu slovenskega rodoljubja, drugo dejstvo pa nas — vsaj tako je naše mnenje vzlic vsej dolžni skromnosti — še posebno pooblašča, da pišemo do Vas to-le odkrito besedo.

Naj spregovorimo najprej o poslednjem dejstvu!

Stranka, ki ste jej Vi, veleblagorodni gospod doktor, voditeljem, ni nam istomišljenica. Glede namena, ki ga ima to odprto pismo, bilo bi pa brez pomena, ako bi hoteli razpravljati, da-li so razlike, ki nas ločujejo, principijelne naravi, ali pa morda odločujejo tu bolj razlogi strankarske taktike?! Za naš današnji namen bi bilo to — kakor rečeno — brezpomembno in se zato omejamo le na konstatacijo obstoječega dejstva, da stranka, ki jo vodite Vi, in narodna stranka na tržaškem ozemlju, ki jej služimo mi z vso dolžno zvestobo in vnemo, nista politični istomišljenici.

Ali neomajno naše mnenje je, da vsaki stranki, ki je blage volje in hoče zares služiti koristi skupnega naroda, delati za njegov vestranski napredek in mu graditi bodočnost, veljaj direktiva: *diferenciranje po strankah ne sme ovirati skupnega dela, kadar ljubezen in zvestoba do naroda zahtevata skupnega nastopa, ko gre torej za cilje, ki niso programna točka kake specialne stranke, marveč stvar narodne skupnosti!*

Kateri pa je temeljni pogoj v omogočanje takih skupnih nastopov v gotovih važnih trenutkih praktičnega političnega življenja?! Uverjeni smo, da tudi Vi, veleblagorodni gospod doktor — ker nočemo dvomiti na čistosti Vaših namenov — soglašate z nami, ako pravimo, da prvi pogoj za možnost skupnega dela v slučajih, ko je takov skupni nastop postulat zvestobe in ljubezni do lastnega naroda, je ta, da so stranke druga proti drugi lojalne in objektivne: da jih v presojanju dela drugomisljenikov ne zavaja skrb za lastno strankino korist v krivičnost. To je: ne odrekajmo drugomisljeniku priznanja, ko nam mora govoriti tudi lastno uverjenje, da je storil ali vsaj nameraval nekaj, kar je, oziroma bi bilo dobro za skupno narodno stvar.

In takov dokaz o lojalnosti in objektivnosti ne le nasproti stranki, ki jo vodite Vi, ampak tudi proti Vaši osebi, veleblagorodni gospod doktor, smo podali mi v nedavni minulosti v kritičnem trenutku na naj-

duh; Tilka pa se mi je zdela tedaj lepša in svetejša...

Od obupne toposti premagan sem zadremal in sem se vzbudil šele, ko je že razlivalo solnce svoje vesele in svetle žarke v mojo sobo, in ko se je začel ven iz koridorja in gori od podstrešne sobice oni nemir, ki je običajen skoro pred vsakim pogrebom.

Vstal sem, se hitro napravil in bežal k vratom.

O, kako žalosten, kako siromašk pogreb bo to! sem si mislil, in zabolelo me je. Uboga Tilka! Kako rad bi bil tvojo zadnjo pet posul s cveticami! Pa ti poznaš mojo ubožnost; globlje nego drugi si pogledala v brezupno življenje ubogega komedijanta, ki si ga počastila s svojim čuvstvovanjem in svojo ljubeznijo!

Solze so obile naenkrat ves moj obraz... Zaprl sem vrata in ostal sem sam v svoji zapuščenosti osamljenosti...

Ko sem pogledal skozi okno, sem videl na dvorišču celo trumo, ki je prišla, da bi lepo, umrlo mladenko občudovala, kakor kako sliko ali mramornat kip. — Kako radovedno so vsi pričakovali najžalostnejšega trenutka, ko odnesejo mrljica iz hiše! S

eklatantnejši način. To je bilo namreč tedaj, ko ste bili Vi z obstrukcijo nekako v središču parlamentarnih dogodkov. Ne le velik del inteligentne slovenske, ampak tudi avstrijsko-slovenske javnosti sploh je tedaj dvomil na primernosti in koristnosti po Vas inavgurirane parlamentarne taktike. Vzlic vsemu — in tudi vzlic dejstvu, da smo prišli v navskrižje s tisto strujo v slovenskem političnem življenju, ki smo jej mi po Vašem in Vaše stranke mnenju politični somišljeniki — smo stali mi tedaj odkrito na Vaši strani, ker nam je govorilo uverjenje, da je Vaša taktika primerna tedanjemu političnemu in parlamentarnemu položaju.

Priznati morate, veleblagorodni gospod doktor, da je bil to pač zadosten dokaz o naši lojalnosti in objektivnosti nasproti Vam in Vaši stranki in ki nas — kakor smo menili že uvodoma — osobito pooblašča, da se obračamo do vas z odkrito besedo, ki smo jo naravnost dolžni svojemu rodoljubju.

Veleblagorodni gospod doktor! V listu, ki je pripoznalo oficijelno glasilo Vaše stranke, se vsako toliko uprizarjajo kampa-nje, ki sistematično in preračunano otežujejo vsako skupno in vzajemno delo ne le v domovini, ampak tudi v naši državno-zborski delegaciji, dočim bi zahteval življenski interes naroda, da bi bila vsaj ta in vsaj tedaj, ko so veliki narodni interesi v igri, vzvišena nad domače vsakdanje praske. Tako lahkomišljeno otepanje sicer morda nadarjenih, ali vendar neodgovornih žurnalistov, preti postati v največje nevarnost izlasti sedaj, ko se brez vsacega dvoma pripravljajo velike evolucije v naši državi. Bolj in bolj se bliža tisti psihološki moment, ko bo od bistrovitosti, okretnosti in kompaktnosti v zastopstvu avstrijskega Slovanstva odvisna prihodnja mera polit. moči in vpliva Slovanov v tej državi, ko bo torej mogel vsaki pogrešek, oziroma zamuda vsled pomanjkanja enotnosti v nastopanju naravnost usodno delovati na bodoči položaj naš za dolge dolge čase, ali pa celo — za vedno.

Ni torej, veleblagorodni gospod doktor, morda le pretirana sentimentalnost, ali celo jokavost, s katero nas v glasilu Vaše stranke tako radi skušajo smešiti, ki nas je končno sklonila k temu, da se obračamo direktno do Vas s tem-le pozivom. Tista slovenska javnost, ki jej ne kalijo vida oblaki dima, provzročanega od srditih bitk med domačimi strankami, ki marveč preko teh oblakov motri tisto veliko bitko z vnanjim sovražnikom za bodočnost našega naroda:

ta slovenska javnost ima pravico zahtevati od Vas pojasnila, kako so ti odgovorno vodstvo stranke o razposajenih skokih lahkomišljenih in neodgovornih strankinih žurnalistov?!

Konkretnih slučajev menda ne treba navajati. Saj razburjajo že dlje časa vso slovensko javnost,

Ako ne dobimo povoljnega pojasnila in bi morali priti do zaključka, da vodstvo soglašja z vsem destruktivnim divjanjem v strankinem glasilu, potem ne bo razsodni slovenski javnosti preostajala druga pot, nego, da bo pisala na račun stranke vse zlo, ki je po provzročal kakov frivolni in cinični nje žurnalistični zastopnik.

Ako bi pa doznali iz Vaših ust avtoritativno besedo, da vodstvo stranke ne soglašja z gori ožigosanim destruktivnim početjem, bilo bi mnogo pridobljenega za vspostavljenje takih oblik naše politične borbe,

koridorja je bilo čuti razkav možki glas, ki je ukazal: prizgite voščene sveče...

Jaz sem hotel Tilki pokloniti za zadnjo pot kak znak svoje ljubavi. Opetekal sem se okoli svoje pisalne mize, odprl predal in pograbil prvi in edini venec, ki sem ga dobil dotlej in ki mi je bil tako dragocen. Bil je to oni od mojih kolegov zasmejavani, priprosti, vednozeleni mrtvaški venec, vspodbudno darilo zagonetne, plemenite neznanke, ki sem jo brezuspešno iskal povsod, ki se ni hotela dati spoznati in katere slika je ponovno stopala moteče med me in Tilko.

S tem vencem, — najljubšim in najdražjim spominom ubogega komedijanta — sem hotel okrasiti krsto umrle deklice, katere ljubkost in plemenitost je konečno vendarle zatemnila čar nedosežne, prisajane figure...

Opetekaje sem stopil k Tilkinem mrtvaškem odru, ki ga je Irma Pua že navsegod posula čezinčez duhtječimi rožami.

Odmaknil sem, (zdaj se mi zdi moj tedanji nazor nepravilen) nazaj par najlepših rož, ki so me, kar je prihajale od lahkomišelnih igralke, ženirale, in sem položil na belo pregrinjalo ubožni zimzelen venec.

Ko je stara gospa Rupnica zazrla venec, je silno zahtela, kazala s tresočo

PODLISTEK.

Lastna ovira...

Zgodba iz igralskega življenja. — Po Maks Bernu VALO BRATINA.

— Škoda, da ni pisatelj prisoten! — mi je dejala Irma med pavzo. — Vaša realistična igra bi nanj silno uplivala in bi ga gotovo očarala. Vi zastopate njega, in davno minole čase, polne spominov; in jaz sem prepričana, da bi niti on sam, če bi me srečal v življenju še katerikrat, ne goveril s tako prepričevalno toploto o svetosti čistih, mladeniških čustev, in da se ne bi mogel tako silno, tako pretresljivo razžalostiti vsled odtujenja dveh ljubečih se bitij, kakor ste to storili vi! Vaš jok, vaše tožbe so ganile srca, kakor vzdihajoča pesem nevidne vijoline.

Brezdvomno so Irmo Pua, nanovo vzbujeni spomini na njeno mladost, kakor uvis predstavljane pesnitve sentimentalno navdahnili: kajti tako patetično izražanje čustev in tako eksaltirano priznavanje ni odgovarjalo njenemu vsakdanjemu značaju.

da bi poslednje pričale o kulturnem napredku in političnem dozorevanju našega naroda.

Zaključujemo izrazom vsega spoštovanja, ki je v dolžnost tudi nasproti političnemu nesomišljeniku.

Dnevne novice.

Nova srbska stranka na Ogrskem. Nekateri disidentje srbsko-radikalne stranke na Ogrskem so si ustanovili novo stranko z imenom „srbska ljudska stranka“. Njen organ se bo imenoval „Srbstvo“. Sedaj so na Ogrskem štiri srbske stranke.

Volitev novega dunajskega župana se bo vršila bržkone dne 28. aprila.

Masarykova ali češka napredna stranka se hoče reorganizirati. Začele so že priprave za revizijo programa. Rezultat te revizije bo predložen strankinemu zboru, ki se bo vršil to leto.

Senzacionalna aretacija. Z Dunaja poročajo: Policija je aretirala Ludvika bar. Possingerja, sina bivšega deželnega glavarja v Lincu. Aretacija se je zgodila na zahtevo monakovske policije, ki zasleduje Possingerja radi goljufije v znesku 150.000 kron.

Nuncijatura v Berlinu. Nemški listi poročajo, da je imel obisk nemškega državnega kancelarja v Rimu vspeh, da Sv. Stolica v najkrajšem času ustanovi v Berlinu nuncijaturo.

Domače vesti.

„Slovenčeva“ nehotetnost. „Slovenec“ prinaša v svojem izdanju od minole sobote trojico notic pod naslovi: „Ploj molčič!“ — „Edinost“ tudi molči in dr. „Ry b a f t u d i m o l č i“.

Misli namreč na sklepe „Zveze Jugoslovancev“ ozirom na vseučiliško vprašanje, ki jih pa — kakor razvidno iz našega večerajšnjega izdanja — v resnici niti — ni bilo!

Vsi molčijo — kriči „Slovenec“ s koražjo, ki je posebno v tem slučaju prekaristična za sovražstvo ljubljanskega lista do — resnice. Kajti v isti številki prinaša „Slovenec“ tozadevno izjavo dra. Rybáře, o kateri pravi — da je mera farizejstva do vrha polna — da jo jemlje z zadoščenjem na znanje.

Se hujšo nehotetnost je zagrešil „Slovenec“ v svojem sobotnem izdanju. Pravi, da molčimo, da-si je imel že v rokah naše izdanje od sobote jutraj, kjer mu odgovarjamo v daljšem članku na uvođenem mestu. Morda bi utegnil kdo misliti, da pri „Slovencu“ niso še čitali naše omenje številke. Ali proti temu domnevanju govori dejstvo, da „Slovenec“ polemizuje proti notici „Slovenca“ na uho v isti naši številki. Če je tako dobro čital malo notico, je enostavno izključeno, da bi bil prezrl cel članek z debelo tiskanim naslovom: „Vseučiliščno vprašanje in „Slovenec“.

V teh dveh slučajih je prišla nehotetnost „Slovenčeva“ do drastičnega izraza.

Kdo se je ujel?! Na našo notico v sobotni številki pod naslovom „Slovenca na uho“, prihaja ljubljanski list s praznim izgovorom, da je tržaška podružnica „Gospodarske zveze“ zato poslala trgovcu g. Gregoriču laško pismo, ker se je gotovo kedaj laški podpisal.

To je naravnost drzna izmišljotina in nas je rečeni trgovec naprosil, naj izjavimo v njegovem imenu, da se v svojem življenju ni nikdar podpisal drugačnim nego slovenskim pravopisom, Sicer pa bi niti ne trebalo te izrecne izjave za vse one, ki našega Gregoriča poznajo. „Slovenec“ je enostavno hotel z lažjo na škodo značajnega poštenjaka pokriti narodni greh svojega lastnega deteta.

Grdoba tega postopanja je tem huja, ker voditelj tržaške podružnice „Gospodarske zveze“ prav dobro pozna g. Gregoriča

roko nánj, in me vprašala, da-li je to oni, ki mi ga je Tilka poslonila pred nekaj tedni!

— Tilka?! — sem zaklical, kakor prebujen iz motnega sna v brezupno resničnost.

Gospa je molčala in samo kimala ves čas tako skrivnostno, kakor v oni burni noči, ko sta razsajala zunaj vihar in nevihta, ki sva jo prečula ob umrli Tilki...

Besede gospe Rupnice so mi dirnile kakor bridka, strašno bridka obtožba in kakor novo smrtno oznanilo.

Tilke in fantoma je bilo konec! Ko so nesli krsto previdno doli po ozkih stopnicah, mi je bilo, kakor da spremljam dvoje mrtvih bitij k večnemu počitku.

Uboga Tilka, ki je stala sama sebi na poti, ki si je bila lastna ovira!!! — sem vzdihoval ves prevzet od zagonetne zatajevanosti mlade dekliške duše.

Vsi so me gledali v moji strašni, nepopisni bolesti za umrlo devojko... gledali začudeno, in so zmigavali z glavami začudeni nad globoko žalostjo in čuvstvom tujega komedijanta.

O, saj niso vedeli, kaj sem nesel k pogrebu...

(Zvršetak.)

še iz onih časa, ko je neprestano rohnol proti „Edinosti“ da je premalo radikalna in preveč — farška!!

Kdo se je torej ujel? Nikdo drugi, nego „Slovenec“, ki je zopet pokazal, kako treba takirati tisti njegov narodni radikalizem, s katerim se ponša po..... potrebi.

Prepovedano slovensko govoriti. — Minuli terek vršila se je pred tukajšjo obrtno sodnijo razprava vsled tožbe, ki so jo vložili proti mizarskemu mojstru Ivanu Maritati-ju njegovi pomočniki Ignacij Malinc, Josip Tehavec, Ivan Pasi in Fran Stopar, ker jih je odpustil z dela edino-le zato, ker so med delom govorili slovenski med seboj, o čemer smo mi že parkrat poročali.

„Piccolo“ ima o tej razpravi poročilo, ki je prirojeno po stari navadi, tako, kakor je to njemu prav. „Piccolo“ poroča namreč, da so delavci tožili Maritati-ja, ker jih je odpustil brez odpovedi, zato, ker so kljub prepovedi gospodarja govorili na delu med seboj jezik, ki mu ni poznan.

Toženec se je izgovarjal, da jih je odpustil proti redni odpovedi, davši vsakemu enotensko plačo. Odpustil da jih je, ker so zanemarjali svoje delo in govorili jezik, katerega on ni razumel.

Ker je Kotar dal tožencu že preje potrdilo, da je popolnoma plačan, je umaknil tožbo, dočim se je Pasi poravnal proti odškodnini 7 kron. Malinc in Tehavec pa sta vstrajala pri zahtevi, da se ju namesti nazaj v delo. Zbog tega je bila razprava prenešana na dan 1. aprila.

Tako poročilo v „Piccolu“. Soditi po tem poročilu, seveda tožitelja Malinc in Tehavec nimata prav, ker ima vsak gospodar pravico, da odpušta svoje delavce kadar hoče in kakor mu drago po predloži odpovedi. Ako je bilo torej res, da je hotel Maritati plačati odpuščenim delavcem enotensko plačo, bi tem pač res ne preostajalo drugega, nego da vsprejmejo denar in — molče. A stvar je v tem slučaju vsa drugačna.

Omenjeni delavci so bili že dlje časa zaposleni v Maritativi delavnici. S 1. marcem pa so že omenjeni delavci napravili z Maritatom pogodbo za akordna dela, ki bi imela trajati do 10. maja. Bogsigavedi s kakega razloga pa so našli — sami Slovenci — kmalu potem na zidu neko tablo z napisom, v katerem se zahteva od delavcev, da morajo italijansko govoriti med seboj. Pomočniki pa so mu odgovorili, da si oni ne puščajo prepovedati, da ne bi govorili v svojem materinem jeziku. Zahtevali so pa obenem odstranitev one, za njih ponižujoče table. Ker se torej delavci niso hoteli ukloniti, so našli dne 19. m. m. ko so prišli na delo, zaprto delavnico in Maritati je izjavil, da so vsi odpuščeni; hotel je izplačati vsem enotensko plačo in zahteval zato povračilo pisanih pogodb. Kotar se je dal tudi res pregovoriti, da se je zadovoljil z enotensko plačo in izročil Maritati-ju pogodbo. Pasi se je poravnal pred sodnijo, dočim zahtevata Malinc in Tehavec izpolnitev pogodbe, to je, pravico, do izvršitve pogojenega akordnega dela, ki bi imelo trajati, kakor že rečeno do 10. maja tega leta.

Menda ni potreba še kakega posebnega komentarja, ker je vsa zadeva pač jasna, da bolj jasna ne more biti. Obenem pa nam kaže ta slučaj, kako daleč sega fanatizem nekaterih pritepenec, ki nam bi hoteli braniti na naši zemlji, da ne smemo govoriti v svojem jeziku. Umeje se, da mizarski Maritati prav posebno priporočamo našim ljudem.

S Školja. Prejeli smo: Vašemu „Izletniku“, ki se je potrudil na dan sv. Jožefa k nam, mi je odgovoriti par besed v svoje in sosedov opravičenje.

Otroke, ki jih je dopisnik čul govoriti laški, niso sinovi in hčere domačinov Vrdelčanov.

Našim domačinom bi se lahko očitalo to in ono, a da bi njih otroci govorili laški med seboj — to izključujem. Sramoto v tem pogledu nam delajo priseljeni „bratje“ alla mesar Konjedic, ki je doma v Šempasu na Goriškem.

Njega otroci: Norma, Galiano, Toselli, Gagliardo, Verdi in Nerina širijo po Školju laščino in to s pomočjo soproge-matere, ki je doma z — Bovškega!

Ta človek je prišel k nam na Školj tako le: g. Stanko Godina je želel imeti na Školju slovenskega mesarja. Obrnil se je do mesarja g. Zadnika in ta je pripomogel Konjedicu, da je prišel na Vrdelco. Priporočil ga je in založil, meneč, da bo mož vsaj hvaležen za storjene mu dobrote. Prišel je in si dobro opomogel, a v zahvalo slovenskim Vrdelčanom, ki so ga podpirali, nas zdaj izziva, zaničuje in žali! „Iščavi no manja che boba o pur un pocco di carne ordinaria“.

[Slovenci (Sužnji) jedo samo manj vredne jedi, ali pa le malo mesa najslabejše vrste]! „Edinost“ je že oprala tega šempaskega Kalabreža, a zastoni! On je odprl svojo podružnico nasproti „Narod. domu“ pri Sv. Ivanu in Slovenci ga tu in tam lepo podpirajo in redijo njega in njegove Galiane!

To so oni stebri lahonstva, ki jih vzdržujemo mi in s tem redimo gada na lastnih prsih. Toliko sem hotela povedati za danes, da se ne bo mislilo, da smo mi domačini

oni, ki izdajamo svojo narodnost s tem, da vzgajamo svoje otročiče v tujem jeziku.

Enkrat pozneje počesem še druge priseljence, ki ne delajo časti narodu iz katerega izhajajo!

Tržaški Slovenci leta 1848. Tozadev-nemu predavanju gospoda profesorja Ilesiča v naši gledališni dvorani so mnogoštevilni poslušalci sledili z največjim zanimanjem. Kakor veleznimiv prispevek k snovanju tržaških Slovencev prinašamo tu nastopni oklic takratnega „Slavjanskega društva“:

POVABLJENJE

k sedinjenju slavjanskiga društva v Trstu.

Mnogi v Ters'u živeči Slavjani so društvo z imenom „Slavjanski zbor v Trstu“ osnovati sklenili, v katero brez ozira na razne slavjanske narečja vsaki Slavjan stopiti zamore. Namemba tega društva hoče biti:

a) Dvignjenje slavjanstva v Austrii po mogočnosti na nar višji stopnjo izobraženja po vodilu slobode, enakosti in bratinstva.

b) Zagotovljenje in bramba ustavnih naprav na potu enakih pravic vseh avstrijskih narodnosti.

c) Vzajemnost, približevanje in porazumevanje vseh kolen velikiga slavjanskiga naroda.

d) Podpiranje Cesarstva in ustavniga prestola.

K dosežbi te čvete namembe bodo udje imenovaniga zbora

a) v primernemu pohoštvu se družili,

b) novine in časopise vseh slavjanskih narečij, zraven dnevnike drugih jezikov, tudi veljavne zemljopise in slovnike v izbornih izbah k občinski rabi vsakiga uda pripravljene imeli.

c) po mogočnosti podučenje slavjanskih bratov te dežele širili.

Vsaki ud plača na leto 12 fl. in sicer zaporedoma za pol leta naprej; zunajni, ne v Trstu živeči udje plačajo polovico, to je 6 fl. na celo leto. Radovolne darila k osnovanju tega zbora se bodo zahvalno prejemale.

Povabimo tedaj Slavjane in prijatelje slavjanstva v Trstu in zunaj Trsta v slavjanski tržaški zbor. Pristop naj blagovolijo zapisaje imena in prebivališta na pričijoči list uteriti. Kakor hitro bode 200 v Trstu živečih udov podpisanih, se bo v splošni seji vseh zbornikov sklenilo, jeli če društvo čitavnica, ali večji zbor širjega namena biti.

ODBOR SLAVJANSKIGA DRUŠTVA

V Trstu dana 23 Kozaperska 1848.

* * *

Kakor za tedanje razmere značilno okolnost navajamo še, da je bil ta poziv razglašen v štirih jezikih: v slovenskem, hrvaškem, italijanskem in nemškem jeziku.

Odmev izza demonstracij za slov. šole v Trstu. Nedavno smo poročali, da sta bila 27. jan. t. l. pred dež. sodnijo kaznovana dva mazinjanca in sicer Magrini na 10 in Cosmini na 2 meseca težke ječe, ker sta napadla oziroma streljala dne 5. decembra m. l. na Slovence, od katerih je bil tudi Marč težko ranjen. Državni pravnik pa se ni zadovoljil s to kaznijo, marveč je vložil proti kazni, prisojeni Magriniju, pritožbo na višjo deželno sodnijo. Vsled tega je višja dež. sodnija razveljavila prvotno obtožbo in je povisala Magriniju kazen od 10 na 16 mesecev.

V blaženje pomanjkanja krme po okolici. Javili smo že, da je dalo c. kr. namestništvo na razpolago svoto 1800 K v blaženje pomanjkanja krme po naši okolici. Da se izogne vsakemu morebitnemu nesporazumljenju, javlja naša kmetijska družba za Trst in okolico, da je prejela v stvari od c. kr. namestnišvenega svetnika nastopni odlok:

Predsedništvu

kmetijske družbe za Trst in okolico

v roke gosp. predsednika

Ivana Goriup-a,

na Opčinah.

C. kr. namestništvo je dalo z odlokom 31. XII.-09 št. II-7-474-09 na razpolago tega urada iznos 1800 (tisoč osemsto) kron iz sredstev, dovoljenih od c. kr. ministerstva poljedelstva za zlaščanje posledic pomanjkanja krme.

Z odlokom 14. t. m. št. II-13. III.-10 je c. kr. namestništvo dalje naznanilo, da proti porabi preostanka podpore iz 1. 1909 v znesku 769 K 14 stot. v isto svrhu ni nobene zapreke.

Odobrujem ob tej priliki predloge tega predsedništva z dne, 24. II-10 št. 399, da se namreč razdeli gori navedene svote sorazmerno po številu živine s sodelovanjem načelnikov sedmerih zavarovalnic goveje živine in brez obzira na to, je-li potrebnej član ali ne dotične zavarovalce in sicer:

1. Zavarovalnici v Bazovici s Padričem in Gropado, ki imajo skupaj zavarovane in nezavarovane živine . . . 666 glav K 720
2. na Opčinah z Banami in Ferlugu živine . . . 534 „ „ 600
3. v Trebčah živine . . . 215 „ „ 280
4. na Proseku s Kontoveljem živine 244 „ „ 300
5. v Sv. Križu živine . . . 122 „ „ 180
6. v Škedinju s Sv. M. Magdaleno sp. in gor. živine 244 „ „ 300
7. v Lonjeru živine . . . 124 „ „ 180

Skupaj živine 2149 glav K 2560

V prigibu pripošljem imenike onih kmetovalcev, kateri so v resnici podpore najbolj potrebni za daljne poslovanje.

Temeljem namestnišvenega odloka z dne 31. XII.-09 bi bila naloga zavarovalnic goveje živine, da naročajo krmo na debelo, ter jo razprodajajo potrebnim kmetom po ceni, ki je nižja nego tržna.

Brezplačna podelitev krme je dovoljena samo v slučajih posebnega obzira vrednih.

Kmetovalcem, kateri nakupijo krmo, določeno za olajšanje pomanjkanja, je strogo prepovedana daljna razprodaja.

Ako bi se pripetile zlorabe, bi se morale proti dotičnim postopati, ne glede na morebitne kazenske posledice.

Svoto 1800 kron naj se pri podpisanih vzdigne. O porabi skupnega iznosa 2560 K 14 stot. se ima svoječasnno predložiti redno izkazani račun.

Dr. Fabrizio.

Skupna prireditev štirih tržaških slovanskih društev. Preveselo vest moramo javiti danes z radostnim srcem vsej slovanski tržaški javnosti. Bratska društva Slovanska Čitalnica, Češka Beseda, Dalmatinski Skup in Srpska Čitaonica segla so si — prvič v vsej dobi njihovega obstanka — bratsko v roko in združeni odbor teh bratskih društev je sklenil jednoglasno in z navdušenjem, da priredijo vsa ta društva še to sezono in sicer dne 16. aprila t. l. v koncertni dvorani „Narodnega doma“ skupni veliki javni koncert z vrlo izbranim vspeedom. Natančni vspeored tega interesantnega koncerta prinesemo čimprej!

Za danes izražamo svoje veliko veselje in zadovoljstvo na tem, da so Slovanska Čitalnica, Češka Beseda, Dalmatinski Skup in Srpska Čitaonica, takorekoč kakor predstavitelji tu v Trstu bivajočih pripadnikov vseh slovanskih narodnosti končno stopili v ožji bratski stik! Opozarjamo vso slovensko javnost že sedaj na to uprav redko prireditev ter želimo bratskim društvom na njihovem rodoljubnem podjetju kar največjega vspeha!

Predavanje N. D. O. V soboto, dne 2. t. m. priredi N. D. O. javno predavanje v svojih društvenih prostorih v ul. Lavatole št. 1. Začetek točno ob 8. zvečer. Predaval bo g. Krivic, učenec Masarykov, o predmetu: *Masaryk in njegovi življenjski nazori*. Dandanes, ko vesoljni civiliziranci slave šestdesetletnico tega slovanskega veleuma, je tako predavanje gotovo ne samo popolnoma upravičeno, temveč naravnost potrebno, saj je vendar treba, da se naše občinstvo nekoliko natančneje seznani z možem, ki je bil predmet že toliki slavi in hvali, pa tudi tolikim ostrim napadom.

Dvignil se je celo stari sivolasi modrijan v Jasni Poljani, Tolstoj, da častita svojemu soborilcu za pravo človeštva na njegovi šestdesetletnici, nebroj častitk je sprejel slavljeneč, in ravno tako so ga tudi ob tej priliki njegovi nasprotniki oblili z gnojnicami svojih sumničenj in obrekovanj. Prepričani smo, da bo naše občinstvo pokazalo največje zanimanje za tega velikega slovanskega učenjaka in misleca ter se udeležilo predavanja v najobilnejšem številu, da čuje iz ust učenca, kak je njegov mojster in kak si njegovi življenjski nazori. Pričakujemo torej najobilnejše udeležbe in to zlasti s strani delavskih slojev, katerim je bil Masaryk vedno in vselej najiskrenejši prijatelj.

V tečaj za aspirante na mesta poročnikov in kapitanov za dolge vožnje se je pričelo vpisovanje dne 30. marca na ravnateljstvu tukajšnje trgovske in navtične akademije. Pouk v rečenem tečaju se prične dne 1. aprila 1910. Onim kandidatom, ki ne bivajo v Trstu, dovoli naučno ministerstvo podpore, za katere je že razpisan natečaj.

„Chantecler“ v Trstu. Kakor smo poročali včeraj, pride v Trst iz Pariza družba francoskih igralcev, ki uprizori tu „Chantecler“, živalsko dramo Edmonda Rostanda, v kateri nastopajo ljudje preoblečeni v razne živali, kakor petelina, fazana, kokoš itd. Igra je doživela v Parizu in v drugih krajih vsled svoje originalnosti prave triumfe.

Iz Pariza so se napotile istočasno tri igralne družbe, ki bodo uprizarjale Chanteclera po vsej Evropi. Ena teh družb pride tudi v Trst, kjer uprizori to predstavo 11. aprila v Politeama Rossetti.

Proti mučenju konj. Društvo za varstvo živali razpošilja okrožnico, v kateri se obrača na oblastnike, vozniška podjetja, časopise in na prebivalstvo sploh, naj deluje z vsemi silami proti mučenju konj, ki se vrši pogostoma po ulicah Trsta in ki meče slabo luč na naše mesto.

Mi bomo tozadevna, hvalevredna prizadevanja društva vedno radi podpirali, kolikor bo v naši moči.

Društvo ima svoj sedež v ul. de l'Acque 5.

Novačenje. Dne 29. t. m. je bilo pozvanih na novačenje 220 nabornikov, od teh jih je prišlo 209. Potrjenih jih je bilo 40, od teh 2 za vojno mornarico, 26 jih pa uvrstijo pozneje v četne oddelke, 21 jih pride v nadomestno rezervo.

Včeraj je bilo pozvanih 210 nabornikov, od teh se jih je odzvalo 198. Potrjenih je bilo 21.

Tržaško podporno in bralno društvo uljudno vabi vse gg. odbornike in njih namestnike k jako važni redni seji, za danes v četrtek ob navadni uri.

Tržaška mala kronika.

Radi tatvine je bila včeraj na zahtevo gospe Elize Comel aretirana Marija Zeiler, ki jej je lansko leto, ko je bila pri njej v službi, ukradla dva zlata prstana in par uhanov v skupni vrednosti 28 K. Zeiler je tatvino priznala. — Včeraj popoldne je bila v manufakturni prodajalnici L. Butti-ja na Korzu aretirana neka Antonija Sluga, ker je neki kmetici ukradla 28 K.

Hotel se je voziti zastonj. Na parniku avstrijskega Lloydja „Karlsbad“ so predvčeraj aretirali nekega 19-letnega Alighi Antali-ja iz Bejruta, ki se je bil v Aleksandriji skrivaj vkrcal na omenjeni parnik in so to zapazili še le na visokem morju.

Zlomil si nogo. V mestno bolnišnico so vsprejeli včeraj 32-letnega zidarja Ivana Bizjaka, stanujočega v ulici Piccardi šte. 2, ki si je na delu zlomil levo nogo.

Poskus samomora. Včerajšnjo notico pod gornjim naslovom nam je popolniti v toliko, da so Antonio Križan izvele iz morja finančna stražnika (ne mornarji!) Velikonja in Drobič in stražnik Späte.

Loterijske številke, izžrebane dne 30. marca:

Praga	24	48	12	66	6
Lvov	89	67	32	70	31

Koledar in vreme. — Danes: Modest šk. — Jutri: Hugon šk. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8° Cels. — Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura hladna. V začetku slabo vreme, potem bolje.

Naše gledališče.

V nedeljo 3. aprila se bo po dolgem času zopet enkrat uprizorila na mnogostanske želje narodna igra s petjem in godbo

„DESETI BRAT“.

Za ponedeljek 4. aprila pa se ponovijo prvič tako dobro uspeli

„PROSTOZIDARJI“.

Tržaška gledališča.

FENICE. Danes druga repriza Fallove operete „Ločena žena“. (Die geschiedene Fran).

Društvene vesti.

Pev. dr. „Adrija“ v Barkovljah priredi v nedeljo 3. aprila veliko vrtno veselico, ki bo, kakor je sklepali iz programa, nadkrižila daleč vse prejšnje prireditve v Barkovljah in tudi marsikatero v tržaški okolici sploh. Na programu je vojaški orkester, dvospesv bas in soprana, mala „opereta“, igra, narodne in umetne pesmi, vsega skupaj 15 točk. Veselica je popoldne, vsakdo se lahko malo sprehodi in zvečer je lahko zopet v mestu.

Plesni venček prirede v soboto 2. aprila v Sokolovi telovadnici naše vrle „Sokolice“. Ples bo vodil g. prof. Umek. Vstopnina 1 K. Čisti dobiček je namenjen družbi CMD.

Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja, da uprizori od nedelje naprej vsako drugo nedeljo predstavo v dvorani „Nar. doma“ pri Sv. Ivanu in sicer 10. in 24. aprila, 8. in 22. maja, 5. in 19. junija. Prva predstava bo 10. aprila z opereto „Cevljar baron“.

Objednem se „Čitalnica“ najsrčneje zahvaljuje sl. občinstvu za vdeležbo na predstavah „Divjega lovca“ na velikonočni ponedeljek.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu priredi v nedeljo dne 3. aprila svoj prvi „Vijolični večer“. Iz prijaznosti bo sodeloval moški zbor pevskega društva „Kolo“. Na vsopredju bodo: I. Petje narodne pesmi (spremlja godba), II. „Dobro došli! Kdaj pojedete domov?“, igra v enem dejanju. III. Srečanje in ples.

Med zabavo in plesom bo poslovala šaljiva pošta.

Darove za srečolov vsprejemata društveni sluga in g. L. Gradnik, Via Tiziano Vecellio št. 4.

Svetoivanska podružnica CMD bo imela glasom soglasnega sklepa občnega zbora v ponedeljek 4. aprila ob 4. pop. konec istega s predavanjem prof. dr. I. Merharja in malo predstavo v prostorih „Gosp. društva“ na Frdeniču.

Nastop „Vrdeljskega Sokola“ bo v nedeljo 31. t. m. ob 5. uri pop. Toliče življenske moči in tolike delavnosti ni izvestno razvil še nobeden Sokol kakor Vrdeljski. Niti ne šteje dveletnega obstanika, pa se je že vdeležil nastopa v Ajdovščini, na Opčinah, pri Sv. Ivanu in sedaj bo imel zopet nastop v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu. To mlado, čilo društvo zasluži naše simpatije in priznanja, zato bodo gotovo vsi ljubitelji naše mladine prihiteli v nedeljo popoldne, da je s svojo navzočnostjo spodbudijo k trajnemu in uspešnemu delovanju. Na svidenje v nedeljo in sokolski „Nazdar“!

DAROVI

— Svetoivanski cerkveni pevci zbrani v prijateljski družbi darujejo svetoivanski

podružnici C. in M. Kron 7-40 ter obsojajo skrajno nesramno pisarjenje „Slovenca“ o naši šolski družbi in obljublajo, da jo bodo od sedaj naprej krepkeje podpirali.

— „Vrdeljskemu Sokolu“ je daroval g. Albert Šušmelj 1 K.

— V osmici g. Antona Sancin - Drejač v Škedenju nabrali veseli gostje za tamošnjo podružnico CMD, 5 K 60 stot.

— Škedenjski diletantje priredili igro „Cigani“ in darovali od čistega dobička 50 K škedenjski podružnici, ostalih 25 K pa za ljudsko knjižnico.

— Pri botrinjah Jakoba Sancin je nabral g. Josip Sancin p. d. Voko K 6:50 za podružnico sv. Cir. in Met. v Škedenju.

Za žensko podružnico C. M. družbe je podaril g. Jajčić v protest proti „Slovenčev“ „Ciril-Metodariji“ 2 K z vslikom: Bežite izdajalci, kralj Matjaž je vstal nad vas!

Za svetoivansko podružnico CMD je nabral g. Kariž v Lonjerju na osmici Čok-Pušar zato, ker je mali Švab krasnoslovil „Sokol“ in „Slovenska šola“ kron 9.

Nadalje je v isti namen daroval pri poračunjenju vina g. Albert Šušmelj 1 K. Skupaj K 10.

Nar. del. organizacija.

Jako važen sestanek sklicuje N. D. O. v svojih prostorih jutri dne 1. aprila ob 7.30 uri zvečer. Vabljeni so za gotovo vsi odborniki strokovnih in krajevnih skupin ter člani N. D. O. Ker je sestanek velike važnosti za N. D. O. je upati, da se vdeležite istega polnoštevilno.

Narodni slov. delavci v svobodni luki organizirani pri N. D. O. priredijo v nedeljo, dne 3. aprila svojo narodno veselico s petjem itd. v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Program je tako obširen. — Začetek ob 5. uri pop. Vstopnina za moške 30 nč., za ženske 20 nč. Vabljeni so vsi naši delavci, da se udeležijo omenjene narodne veselice.

Vesti iz Goriške.

x **Tržaška cesta** se nahaja v takem stanu, da je prava sramota za našo mestno upravo.

Že pred meseci je dal magistrat izkopati obcestne jarke in vsakdo je pričakoval da se čim prej pokrijejo. A, kaj še! Po tolikih mesecih so jarki še odprti, voda se nahaja v njih, ki že od daleč smrdi in okuža tamošnjo okolico. Nihče se ne gane, dasi je tako postopanje naravnost kaznjivo.

Pa tudi je ni ceste v Gorici, kjer bi bilo toliko prahu, kakor na tržaški. Povsod se vsaj nekaj stori, a ta cesta, dasi se nahaja skoro v središču mesta, se kakor nalašč zanemarija tako, kakor bi to bila kaka poljska steza.

Je pač to, da ne stanuje ob tej cesti noben mestni starešina, ki bi vplival in reklamiral na magistratu za odpravo teh škandoloznih nedostatkov!

Na belo nedeljo uprizori pevsko društvo „Lipa“ v Plaveh v prostorih g. Križnič krasno nar. igro s petjem „Zaklad“. Ta igra, polna krasnih prizorov, v pravi narodni noši, mešan in moški zbor, po predstavi razne zabave, posebna novost „ribji lov“, vse to privabi gotovo obilo občinstva, da poleti v romantične Plave ob Soči, komaj četrt ure oddaljene od Gorice.

Odvetnik

Dr. Igo Janc

naznanja,

da je odprl v Postojni

svojo pisarno.

Mihael Lah

star 70 let, je umrl včeraj popol. po kratki bolezni previden s svetotajstvi za umirajoče.

Od žalosti potrti sinovi Ivan in Anton, soproga in drugi sorodniki naznanjajo bitko izgubo prijateljem in znancem.

Pogreb se bo vršil v petek 1. aprila ob 4. uri iz hiše žalosti pri sv. Mar. Magd. spodnji št. 271.

Sv. M. Mag. spodnja, dne 31.3.09.

Žalujoča rodbina.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

s slato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

namazna slavemu občinstvu, da ima

Prodajalnica e tudi dobro pre-krbljena z vsakovrstnimi blisketi posebnosti za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krotante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinije moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim sploš. vanje a

trikrat na dan svež kruh.

Vinko Škerk

VELIKI DOHODI ZA LETNO SEZONO

JOSIP SPEHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 -- Piazza Nuova

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za LETNO SEZONO po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Izbera spajc, ovratnikov, ovratnic, zavestnic itd. — Na željo se pošljajo vzorci.

Za Trst in okolico

!! se sprejmejo poverjeniki !!

jako lukrativnega podjetja na Reki. Proti dobri proviziji. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ ulica Giorgio Galatti 18 pod „Podjetje šte. 512“.

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:

Cvetko Golar: PISANO POLJE

8°, 114 strani. Broširano K 1:80, vezano K 2:80.

Golar nam mudi s to knjigo zbirko pesmi, polnih ubranosti in toplega prirodnega čuta, ki jih bodo gotovo povsod radi čitali. Ovitek in velike začetne črke je narisal M. Gaspari.

V Ljubljani, meseca marca 1910.

Ig. plem. Kleinmayr & Fed. Bamberg, založna knjigarna.

PLAČILO
TUDI NA
OBROKE.

JAKOB DUBINSKY

TRST Barriera 34, II. nadst. TRST

VELIKA IZBERA IZGOTOVLJENIH

OBLEK ZA GOSPODE in manufakturnega

blaga po jako zmernih cenah.

PLAČILO
TUDI NA
OBROKE.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo šte. 2 Telefon 21-42.

Slovinci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „Al' Alpinista“ TRST, Ulica STIRNO šte. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lepi jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specijaliteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Frano Zeller na Dunaju. — redmeti pripravljeni za darila. — Neprilagodljivi angleški plašči tvrdke Boughton P. Frankenstein & Sons.

Lekar narja A. Thierry balzam

(postavno obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčem, napetju, slabemu prebavljanju, kašlju, pljučnim in prsnim boleznim, zagrizenju itd. — Čisti rane, ublažuje boleti, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic, ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC

(CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka K 3.60. N-slovija se na lekarno:

A. THIERRY, PREGRAOA pri ROGATCU : Dobl se v vseh lekarnah

Via Malcanton št. 9

KONKURZNA MASA :: MACCARI & PROSS

se je odločila k popolni likvidaciji in prodaji na drobno vsega obstoječega blaga, to je SUKNA ZA MOŠKE angl., franc. in domačega.

TRST, Via Malcanton šte. 9, TRST

RESTAURACIJA

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 36.
Toči izvrstno pivo, vino i. vrste Dobra kuhinja Velika
dvorana in posebna soba za društva ... **F. Erjavec** bivi lastnik go-
stila Alla Stella

Rusjanov vzlet. Na velikonočni pone-
deljek se je imel vršiti na Velikih Rojah
vzlet Rusjana z njegovim areoplanom, kakor
smo ob svojem času poročali. Ob napove-
dani uri je pričelo ljudstvo romati na Vel.
Rojce v takih množinah, kakor bi poprej pač
nihče ne bil pričakoval. Težko je bilo pre-
šteti ogromne množice; menimo, da se je
zbralo na Rojah nad 5000 ljudi. Prišli so
iz Trsta, in naše okolice, pa tudi iz najbolj
oddaljenih krajev naše dežele. Zastopana je
bila vsa aristokracija gorška, športna dru-
štva, oficirji i. t. d.

Vzlet bi imel pričeti ob 3. uri pop., a
ker je veter tedaj preveč nagajal, so morali
gledalci potrpežljivo čakati do 6. ure. Ob
tej uri je Rusjan končno zajahal svoj letalni
stroj in se je spustil z njim štirikrat v tek
od enega do drugega konca Roj. Do kake-
ga vzleta pa ni prišlo izjemši par sunkov,
ki so pač dvignili stroj za kako sekundo
dva metra visoko, a ni se mu posrečilo
ostati v zraku.

Projektirani vzlet se je takrat ponesrečil.
Morda je kriv neuspeh lahak vetrič, ven-
dar, če take sapice stroj ne prenaša, potem
ne obeta uspehov. Možno je tudi, da je
vplivalo in oviralo Rusjana brezumno peha-
nje nestrpne množice sem in tja, ker prej-
šnje dni pri pripravljanih poskusih se je
bil že dvignil nekaj metrov visoko in je bil
tudi ostal nekaj časa v zraku.

Da-si ni še vse upanje izgubljeno, da
se Rusjanu vendar prej ali slej posreči kak
vzlet, eno je gotovo: toliko gledalcev, ka-
kor se je zbralo takrat, Rusjan pač ne bo
več videl. Kaj primitiven je bil aran-
žma.

Malce drugače si mora človek pač ure-
diti predno s tako reklamo nastopa v jav-
nosti pred tolikimi gledalci! Za vzdrževanje
redu infanterija in orožništvo pač ni pri-
pravno, posebno če nastopa v tako pičlem
številu.

Pri takih prilikah je na mestu edino
kavalerija.

Napovedane vojaške godbe ni bilo.
Vstopnina se je pobirala po 2 K za prve in
po 1 K za druge prostore. Mimogred bodi
pa povedano, da drugih prostorov — sploh
ni bilo! Slovenci, ki smo potrpežljivi in ki
prav radi prispevamo tem načinom vsaj de-
loma k velikim stroškom, ki jih ima naš
rojak s svojim letalnim strojem, pač radi
take malenkosti spregledavamo, ne pa tako
tujci, na katere je to zelo neugodno vpli-
valo.

Nameravani vzlet je imel vsekakor tudi
dobre posledice. Pred vsem je pustilo mno-
goštevilno ljudstvo obilo denarja našim
krčmarjem v Standrežu, okoristili so se pa
tudi izvoščeki in gorški tramvaj.

Podružnica „Slov. plan. društva“ za
Ajdoško-Vipavski okraj v Ajdovščini,
priredi dne 3. aprila t. l. skupen izlet na
„Trstelj“. Odhod iz Ajdovščine ob 11:50
dop. z vlakom.

Vabijo se vsi gg. planinci in planinke,
da se tega izleta udeležijo v čim večem šte-
vilu, ter da privedejo seboj svoje znanke in
znanke.

V slučaju slabega vremena se izlet ne
bo vršil.

Književnost in umetnost

Beseda o slovanskem obrednem je-
ziku pri kat. jugoslovanih. Pod tem na-
slavom je izšla brošurica, v kateri je pona-
tisnjena razprava, ki jo je objavila „Edinost“
pod naslovom: „Škofu Naglu v slovo“. —
Priporočamo to brošurico, ki se dobiva v
iskarni „Edinost“ za ceno 30 vinarjev vsem
oni, ki se zanimajo za predmetno vpraša-
nje. Čisti dobiček je namenjen zgradbi no-
vega šolskega poslopja pri sv. Jakobu.

Razne vesti.

Kje se dogaja največ samomorov?
Neki nemški list poroča, da se največ sa-
momorov dogaja v Saksonski kjer prihaja
na en milijon prebivalcev 330, samomorov,
v vsej Nemčiji 220 samomorov. Nemčijo v
tem pogledu nadkriljuje samo Francoska,
kjer se dogaja 225 samomorov na milijon
prebivalcev in Švicarska z 221. V Avstriji
znaša število 163, v Angleški 87, v Norveški
63, v Italiji 56, in v Rusiji 33, na Španskem
samo 18.

V najem se oddajo bicikli :: zaloga dvokoles ::

in šivalnih strojev rabljenih po zelo
nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4
stot. besedo. Mastno tiskane be-
sedice se računajo enkrat več. Naj-
manjša pristojbina štane 40 sto-
tink. Plača se takoj in. oddelku.

Odda se meblirana soba pri slovenski družini
3 minute od južnega kolodvora. UL
Tiarnella 3, II. n., vrata 8. 300

Radi odpotovanja proda se po riziki
ceni gostilniška opre-
va, klop, kopeji in. Naalov Edinost. 519

Odda se v našem meblirana soba v ulici Com-
merciale št. 4, II. n. 200

Prodajam za krme več miz, stolic, veliko ku-
hinjsko omaro ter automat „Dali-or“
ulica Ponziara št. 690, II. desno. 520

Išče se močan dečko, zmožen skladiščnih del.
Naalov pove Edinost 513

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo - Navadno pohištvo. Cene zmerne.
Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron Jedilne sobe. Sprejemne
in kadilne dvorane v najugodnejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Giuseppe Waldner
TRST - ulica Medla 3 - TRST
Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in
debelo. — OKVIRJI iz bukovine in je lesa
Izbira vsakovrstnih obloženih in ostruženih
predmetov iz bukovine in jelovega lesa itd.
Bogata izbira obložkov. — Lopate za pekárje.

GENE ZMERNE. Na obroke. GENE ZMERNE.
Velika zaloga izdelanih oblek
za moške in otroke. Bogat izbor vseh vrst platna
za perilo in rjuhe, garniture za mizo in posteljo itd.
Adolf Kosteris, ul. S. Giovanni 16, I. n.
zra. en „BUF ET AUTOMATICO“
POZOR! Skladišče ni v prit-
lju, ampak v prvem nadstropju.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. St biel in drug
se je preselilo na
Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 1405
z bogato opremo za vsako
vrstni pogreb. in prodajal-
nico mrtvaških predmetov in vsa
kovrstnih vencev iz umetnih cvetlic
perle, porcelana — Velika zaloga
voščenih sveč
Prodaja na debelo in drobno

Ernest Pegan, Trst
Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)
Trgovina s svežim in pre-
kajenim svinjskim mesom.
Vse vrste salami. Najfin, sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.
Razne klobase. — Moderno opremljen beffut.
Vedno sveže DEHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana
PRISTNA VINA iz prve vipavske vinorejske zadrage ŠAMPANJEC. — DE-
SERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.
Gostilničarjem se daje primeren popust.

Naznanjam prija teljem in znancem, da od-
prem osmice danes na ve-
liko soboto. Točim izvrstno vino, domačega pridelka.
Anton Svab, po domače Šabar, Sv Ivan, na Bren-
cezi. 497

Gospodarsko in konsumno društvo v Lokvi
na Krasu dà svojo prodajal-
no z mehanim blgom v najem — Prodajalna daja
okrog šest tisoč kron dohodkov na mesec. Pojasnila
in pogoji pri načelnistvu. 478

Prodajalnica jestvin v dobrem po-
ložaju z malimi
stroški proda se radi preselitve v okolico. Več se poižve
v Upravništvu Edinosti. 514

Kožarska :: tovarna sprejme za te-
kojši nastop
spretnega knjiigovodjo, ki je tudi koresponden-
tor govornik razum nemškega jezika, slovenski ali
hrvatski, event italijanski, več strojepisar in steno-
grafrje. Prednost imajo samci in oni, ki poznajo ko-
žarsko stroko. Ponudbe na Kožarsko tovarno: And.
Jakil — Rupa p. Miren pri Gorici. 461

Prodajalna slanine: In: delikates
z buffetom
Bartolič & Plessing — Trst
ulica Sanità 22 (vokal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španska vina
iz The Continental Bodega Company. — Dezertna
vina b la in mlača iz kleti pincea Liechtensteina v
Feldstugu in grofa Lanterija v Vipavi. Vaski dan-
kuhsna gnjati, štanjelska gnjati in raznovrstne slanine.
Sveže eurovo maslo iz planin in izbran sir.

Jure Karaman
Zaloga vina: V. Tintore 10. Gostilne:
Via Scorzeria 4 in V. Valdirivo 14.
Gosp. Jure Karaman iz Krle (Jesenice)
Dal ačija izložil je na zadnji mednarodni
razstavi v Parizu svoja izvrstna dalmatin-
ska vina (črna, bela, opolo in refosk) in bil
odlikovan z diplomom zlate kolajne in čast-
nim križcem (Diplôme de Médaille
d' or avec Croix d' Honneur
du Mérite.

Prodajaln. ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje Corso št. 36
prodaj. D. Vekjet)
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragoce-
nosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro
zlatu in tudi srebro z novimi predmeti. —
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne
srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine
Dr. J. Čermák || V. Tuscher
:: zobozdravnik :: koncesij. zobni tehnik
.. TRST ..
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Nad 40-leten vspeh Nad 40-leten vspeh.
PASTIGLIE PRENDINI
od ogolunjene sladke škroje.
Izma ditelj in izda at li P. PRENDINI v Trstu.
Zdravniško priporočeno proti
gribohu, kašlju, hripavosti, kataru.
Podeljuje pevcom in g. vorkom tist glas.
Zaloga v lekarni P. PRENDINI
in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
Pastije je na pomorjaju!

Giuseppe Grisi
Uvoz in izvoz jajc in perutnine
— Izključna prodaja perutnine —
Trst - ulica Campanile št. 15
vis-à-vis Alberti
VEDNO VELIKI DOHODI:
kokoši. Specijaliteta: letošnji piščanec
za pečenje in praženje. Poulards, gosli
(stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Zaloga izgotovljenih oblek in
manifakturnega blaga
Al Mondo
Preseljena iz Barriere št. 33
v ul. deli Jstri št. 8 (Sv. Jakob)
Velika izbira modrih, doških in svetlih o-
blek. Zaloga blaga za obroke po meri. Straje
speduje blado, nogovce, pletenice, ovrtniki
sapestniki, ovrtnice itd. itd. v bogati izbiri.
Zaloga najboljših modrih, rume-
nih in belih jop za mehanike itd.
Specijaliteta: blado za delavce.
Vse po najzmernejših cenah.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
GENE ZMERNE. 00 I. KÖGL

HOTEL BALKAN